

25/V/1976

EL LLENGUATGE

El recaptador absent

Al programa d'un concert en homenatge a Pau Casals llegim una nota sobre la destinació que es donarà a la «recaudació», i en un comentari aparegut en un diari es parla del poeta Salvat-Papasseit com del gran «ausent» de la Diada del Llibre.

Un mateix punt permet d'aplegar totes dues referències en un sol comentari. Perquè no es tracta de la «recaudació» sino de la recaptació, de la mateixa manera que Salvat-Papasseit és, en tot cas, el gran absent i no el gran «ausent».

Recaptar és un compost de captar, que ha originat, com a derivat normal, receptador i receptació. Absent és un mot en què podem reconèixer encara la presència del prefix *lat. ab*, que indica separació o allunyament. En l'evolució fonètica del castellà, aquests sons consonàntics finals —la p de receptació, la b, de absent— anomenats plosius sords, han desaparegut (o han esdevingut vocals) en un bon nombre de casos en què en català s'han mantingut. Es així com a «recaudar» i «ausencia» del castellà, en català corresponen receptar i absència. Talment com a «cautivo», «caudillo», «victoriar» i «sujeto», corresponen captiu, capdill, victoriar i subjecte.

ALBERT JÀME